

עין משפט גרי מצוה

בַּח אִי מִיּוֹם מִיָּא הַיּוֹם
עֲבֻדָּתוֹ יוֹכִיז הַלֵּל:
בַּב ב' מִיּוֹם פִּיד מַהֲלִ
שְׁמִיטָה הַלֵּלִיז יוֹיָא
מַהֲלִ פִּסְלִיז הַתּוֹקֶדֶשׁ
הַלֵּל: ח:
ג א מִיּוֹם פִּיד מַהֲלִ
שְׁמִיטָה הַלֵּלִיז קַמֵּג
עֲשִׂין כֵּג טוֹשִׁיעַ יוֹיָד סִי
ג טִפְקִי י:
ל א ד מִיּוֹם פִּיד מַהֲלִ
פִּסְלִיז הַתּוֹקֶדֶשׁ
הַלֵּל:
ל ב ה ד מִיּוֹם פִּיד שֵׁס
הַלֵּל: ח:
ל ג ז מִיּוֹם פִּיד מַהֲלִ פִּיד
לִמְטָה הַלֵּלִיז:
ל ד ח מִיּוֹם שֵׁס פִּיד הַלֵּל
ל ט ט מִיּוֹם שֵׁס פִּיד הַלֵּל
ז:

רבינו גרשום

פסול התמיד אי"כ הויא ליה עבודה באחר ונתן כל עבודה ביו הכי קאמר יכיל יאה פסול מדרבנן אם אחר מירק כלומר דבגרי השמיטה לכך שנינו רוב אחר ורוב שנים דיבול אפי' אחד ועכשיו סיפא זו היא בקדשה. שהר ששה בה מעשה טרפה ביד עובד כוכבים כלומר שפסולה לביטול בהראשון היבא דשטח עובד כוכבים. נולת העוף בני היבא דמירקא יסין אחד למטה מן הסקרא וסימן אחד למעלה מן הסקרא ועד וזו דינו הוא ודינו שכולו לפסלה מן הסקרא של עולת העוף. ושל חטאת העוף פסולה ונאלה לפרש דלאירי צהמה (ט) ופסולה נקטת רב יוסף לאו דוקא דחייב נמי לכולי עגלמא דלי חיוצא ליכא אי"כ לוקי פלוגתיהו צסימן אחד בחון וסימן אחד צפנים ופליגי בחיוצא ואמאי מוקי לה צמיעוט סימנין בחון וגמרו צפנים וא"ת דבסוף פרקין (דף מ:) גבי הא דמניא לבסוף חטאת צצנת בחון לעצות כוכבים חייב ג' חטאות ומוקי לה בחטאת העוף שהיה חלי קנה פגוס והסיק עילוי כל שהוא דאמו כולו וצנח צנחאר וצח מני שחט סימן אחד לעצות כוכבים אסרה ומו לא מחייב משום שחטי חון והסמא אכמי כיון דצחמה נמי מחייב צסימן אחד משום שחטי חון לשמעין וצח וצחלי קנה פגוס ואע"ג דסימן אחד לא מחייב משום צצנת שלא תקן כלום מה צנח צנחאר כשיגמור סימן שני מיהא ליחייב משום צצנת ויש לומר דהא דמחייב צסימן אחד הנכא היינו משום דגמר השני צפנים אכל הסם דלאירי שזשח לעצות כוכבים מכיון דנאסרה צסימן ראשון לא חשיב סימן שני אללא כמחקך (ט) דעפר והוי כמו נתקלקלה בשמיטה דאמר צסימן דאגלאי מילתא למפרע דלאו שמיטה היא כלל גבי פרה לכך נקט עוף דהכשרו צסימן אחד וכן פירש לקמן בקוטרס: **אירע פסול בשמיטה**. פ"ה כגון נגנזלה ור"ת מפרש פסול שז מלאכה אחרת דומיא דהואה דלי אחרת בשמיטה

נמי שי חילוק במלאכה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה בא"כ לפלוג בשמיטה עגמה ואמאי נקט הוזהה ואע"ג דלאירי צפסול מלאכה מ"מ קאמר שער צסימן שאני נתקלקלה בשמיטה דאגלאי מילתא למפרע דלאו שמיטה היא כלל דכיון דנתקלקלה אי"כ לא נעשה עדיין כלום לשם פרה כשכרות אכל אירע פסול צהאמה אין לחוש דכנר נעשית השמיטה כשכרות: **תרי גברי** בחד **ויבא קאמרת**. מימה הא ע"כ שלא יהיו צ' שוחטין וצח אחד היינו לכתמלה אכל צדיעצד כשר כמו אחד שוחט צ' וצחים דמוקו לעיל מתניתין דשוחט צ' ראשית כלאחד שחיתו כשרה צקדשים וא"כ אכמי לפלוג. כהכשר דפרה וי"ל דכיון דלכתמלה אסור מילתא דלא כשיחא היא אע"ג דפרקי לפלוג צצ' סודרים הא שיחא טפי: והיון

אומר אי דישנה לשמיטה מתחלה ועד סוף: אלא אי קשיא אר קשיא למיד' אינה לשמיטה אלא לבסוף וליפולג נמי בהכשרה ובר' כלומר אפי' דלא אירע בה פסול בשמיטה כגון דשחטו בחי' גברי דבבאר קמא לא מטבא כלומר דעדיין לא חשבו שחטה וגבירא בתרא מטבא ששום דאינה לשמיטה אלא לבסוף: בר מינה דההיא כלומר הא לא קשיא לא מצית למיפרך דהא הכא אינה לשמיטה אלא לבסוף אבל במקום אחר עדיין אי אני אפי' (ט) פסול שאירע (בשמיטה) דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א"ל אביי ולאן איתמר עלה דרתבא דהתם דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א) דמתלוותא ברי ר' אליעזר בר' שמעון ובין חכמים דרבי"א שנים שוחטין

כט:

אם בן הוי י"ה עבודה באחר. הוה מצי נמי למיפרך אי"כ הויא ליה שמיטה צפנים כיון דאם לא מירק פסול ואין שנים שוחטין צוצת אחד אפילו צוה אחר זה דמכוחם לקמן בשמעטין וא"ת ומאי קשיא ליה מעבודה באחר הא בפרק טרף צקלפי (יומא דף מ.)

איכא מאן דסבר אפילו שמיטת פרי כ"ג צור ואפילו מאן דפסיל היינו דוקא פרו דקאמי לחוצת יה"כ וקאי עליה אחרן וחוקה אכל ממיד דלא אחרן לחוצת יה"כ ולא קאי עליה שמיטת חטאת לא וי"ל דמ"מ פסול מדבינן: **למה** י' צמרק. ואע"ג דבחולין נמי צעין כל השנים למחלה מ"מ כיון שיש דחוק צדנר לא היה לנו לעשות ע"י אחרים: **אמר** ר"ע משמיה דר"י כנא אינה לשמיטה אלא בסוף. (ז) אע"ג דרנא ס"ל הכי צפי"צ דוצחים (דף ג.) אפ"ה לא חשיב ליה צהדי חלמ דהלכה כר"ל לגבי

רבי יוחנן צריס פירק החולין (יבמות דף לו.) משום דהך משמיה דלוי אמרה **בגון** ששחט סימן אחד בחוץ. פ"י בקוטרס ענין קדשים וקשה לפירושו דמ"ט דמאן דפטר כיון דצמליקה בחון לא מחייב אלא בשמיטה והרי עשה הכשר שמיטה בחון ורבי יוסף נמי למד ליה למינקט שהרי עשה צה מעשה חטאת העוף הוה ליה למימר משום דהכשר שמיטת העוף צסימן אחד ועוד נקטת רב יוסף דלחד בחון אחד ואחד צפנים נמי פסולה משמע הא שניהם צפנים כשרה ואי ענין הא אין הכשרו אלא צמליקה וחיוב הי"ל למינקט ולא פסולה ונאלה לפרש דלאירי צהמה (ט) ופסולה נקטת רב יוסף לאו דוקא דחייב נמי לכולי עגלמא דלי חיוצא ליכא אי"כ לוקי פלוגתיהו צסימן אחד בחון וסימן אחד צפנים ופליגי בחיוצא ואמאי מוקי לה צמיעוט סימנין בחון וגמרו צפנים וא"ת דבסוף פרקין (דף מ:) גבי הא דמניא לבסוף חטאת צצנת בחון לעצות כוכבים חייב ג' חטאות ומוקי לה בחטאת העוף שהיה חלי קנה פגוס והסיק עילוי כל שהוא דאמו כולו וצנח צנחאר וצח מני שחט סימן אחד לעצות כוכבים אסרה ומו לא מחייב משום שחטי חון והסמא אכמי כיון דצחמה נמי מחייב צסימן אחד משום שחטי חון לשמעין וצח וצחלי קנה פגוס ואע"ג דסימן אחד לא מחייב משום צצנת שלא תקן כלום מה צנח צנחאר כשיגמור סימן שני מיהא ליחייב משום צצנת ויש לומר דהא דמחייב צסימן אחד הנכא היינו משום דגמר השני צפנים אכל הסם דלאירי שזשח לעצות כוכבים מכיון דנאסרה צסימן ראשון לא חשיב סימן שני אללא כמחקך (ט) דעפר והוי כמו נתקלקלה בשמיטה דאמר צסימן דאגלאי מילתא למפרע דלאו שמיטה היא כלל גבי פרה לכך נקט עוף דהכשרו צסימן אחד וכן פירש לקמן בקוטרס: **אירע פסול בשמיטה**. פ"ה כגון נגנזלה ור"ת מפרש פסול שז מלאכה אחרת דומיא דהואה דלי אחרת בשמיטה

נמי שי חילוק במלאכה בין קודם פסולה בין לאחר פסולה בא"כ לפלוג בשמיטה עגמה ואמאי נקט הוזהה ואע"ג דלאירי צפסול מלאכה מ"מ קאמר שער צסימן שאני נתקלקלה בשמיטה דאגלאי מילתא למפרע דלאו שמיטה היא כלל דכיון דנתקלקלה אי"כ לא נעשה עדיין כלום לשם פרה כשכרות אכל אירע פסול צהאמה אין לחוש דכנר נעשית השמיטה כשכרות: **תרי גברי** בחד **ויבא קאמרת**. מימה הא ע"כ שלא יהיו צ' שוחטין וצח אחד היינו לכתמלה אכל צדיעצד כשר כמו אחד שוחט צ' וצחים דמוקו לעיל מתניתין דשוחט צ' ראשית כלאחד שחיתו כשרה צקדשים וא"כ אכמי לפלוג. כהכשר דפרה וי"ל דכיון דלכתמלה אסור מילתא דלא כשיחא היא אע"ג דפרקי לפלוג צצ' סודרים הא שיחא טפי: והיון

אומר אי דישנה לשמיטה מתחלה ועד סוף: אלא אי קשיא אר קשיא למיד' אינה לשמיטה אלא לבסוף וליפולג נמי בהכשרה ובר' כלומר אפי' דלא אירע בה פסול בשמיטה כגון דשחטו בחי' גברי דבבאר קמא לא מטבא כלומר דעדיין לא חשבו שחטה וגבירא בתרא מטבא ששום דאינה לשמיטה אלא לבסוף: בר מינה דההיא כלומר הא לא קשיא לא מצית למיפרך דהא הכא אינה לשמיטה אלא לבסוף אבל במקום אחר עדיין אי אני אפי' (ט) פסול שאירע (בשמיטה) דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א"ל אביי ולאן איתמר עלה דרתבא דהתם דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א) דמתלוותא ברי ר' אליעזר בר' שמעון ובין חכמים דרבי"א שנים שוחטין

(א) כלארה נאלה דלי"א אירע בה פסול כגוף שמיטה ששעה עמה ור'. (א) אפי' שחט חמלת סימנים בחון וגמרה צפנים ג"כ חייב דישנה לשמיטה מתחלה ועד סוף. (א) דברי רעיו אלו הם משוללים הנגה דמאי ענין מחלקות ראשית ומצמיס לשנה לשמיטה מתחלה ועד סוף או לא לעצמה דראשית דליקף חמלת גוהי"כ הוא ור"ט.

השוחט פרק שני חולין

מזה למרק. משום דס. ואני שמעתי ציומא משום צרוב עם הדרת מלך ואין לגביי כך דא"כ כל עבודות נמי והרי הכחזו הקפיד צכ"ג וגירסא את ריב עם: **אינה לשמיטה**. אין השמיטה קרויה שמיטה אלא צסופה ולקמיה מפרש למאי הלכמא: **ישנה לשמיטה**. הכל קרוי שמיטה: **פסול**. ואפילו למי"ד אינה לשמיטה אלא לצסוף ולא מיקרי שמיטת עובד כוכבים מיהו שמיטת ישראל נמי לא הויא והויא לה כקון צעלמא ואיטרפא לה: **מעשה ערפ**. מעשה שהיה כדי וכשיעור לטורפה צו נעשה צה ציד עובד כוכבים: עולת העוף למעלה מחוט הסקירא חטאת העוף למטה דכלאמר צוצחים (דף מד: סה:.) **שהרי עשה צה** [מעשה חטאת העוף] **נמט**. צמקס פסולה מעשה שהוא חשוב בחטאת העוף להכשירו צכך צמליקת חטאת העוף צסימן אחד היבא חשיב לפסול אע"ג דצעולה לא הוי סוף מליקה עד גמר השני: **מחייב** משום שחטי חון: **מן לא אכמי** הכי. דלילו צעוף אס שחט סימן ראשון צחון מחייב שהרי דכוותה כשר צפנים צמליקת חטאת העוף השחוט עוף קדשים צחון חייב דליקף מריבזיה דלשר צשחטו] בשמיטת קדשים צפרק השחוט (וצחים קו.) אכל המולק (א) את העוף צפסול: **כל העסוקין צפר**. אדומה: **אם צחנה ועד סופ**. צחנת צמליקת צפסול וסמקין צאמלע וצין צחמלה וצין צסוף: **מטמאין אס הגגרים**. דכדמיב (צמדנר יט) עץ ארז ואוזב ושיני חולעת והשליך אל חון צריפת הצפרה וסמקין ליה וכנס צגדיו הכהן וגו' וכמיב צשריפתה והסורק אותה וגו' ומניא צבסירי"ו אס השליך את האוזב מוטמא צגדים חסורק לא כ"ש מה ח"ל והסורק צא הכחזו ולימד על כל העסוקים צפרה צמחלה ועד סוף שיהו טעונים מצבוסת צגדים: **ופוסלין אותם צמלאה**. אס חסורקין עמה צמלאכה אחרת כגון ששחט וחמך עמה דלעת דמניא (צפרי חקת

יט א) ושחט אזה"ה צא הכחזו ולימד על הפרה שמהא מלאכה פוסלתה צשמיטתה ושרק את הפרה"י צא הכחזו ולימד שמהא מלאכה פוסלת צשריפתה: **בשמיטה**. כגון צצנזלה: **אינה מטמאה צגדים**. שאין א"כ עבודה ואס אסף אפרה או צרפה ולא נגע צה או אפילו נגע צה צפשוטי כלי עץ שלא טמאמו משום צנלה אינו טמא משום צמעסק צפרה שאין כאן פרה אדומה: **צהאסא**. צהאזת פתח של היכל דכדמיב (יט עט) והזה אל נכח פני וגו': **קודם פסולה מעמאה צגרים**. דצמעסק צפרה הוא וכנר נעשית שמיטה צהכשר: **דלאו שמיטה** פיה כלל. שהרי כופה הוכיח אכל היבא דנגמרה שמיטה ממש אימא לך דכולה קרויה שמיטה צמחלה ועד סוף: **לפלוג**. נמי האי חנא צהכשרא דפרה אפילו צפרה שלא נפסלה יש לחלק צין צגדים לצגדים: צמיתמאה

מ"מ קאמר שער צסימן שאני נתקלקלה בשמיטה דאגלאי מילתא למפרע דלאו שמיטה היא כלל דכיון דנתקלקלה אי"כ לא נעשה עדיין כלום לשם פרה כשכרות אכל אירע פסול צהאמה אין לחוש דכנר נעשית השמיטה כשכרות: **תרי גברי** בחד **ויבא קאמרת**. מימה הא ע"כ שלא יהיו צ' שוחטין וצח אחד היינו לכתמלה אכל צדיעצד כשר כמו אחד שוחט צ' וצחים דמוקו לעיל מתניתין דשוחט צ' ראשית כלאחד שחיתו כשרה צקדשים וא"כ אכמי לפלוג. כהכשר דפרה וי"ל דכיון דלכתמלה אסור מילתא דלא כשיחא היא אע"ג דפרקי לפלוג צצ' סודרים הא שיחא טפי: והיון

אומר אי דישנה לשמיטה מתחלה ועד סוף: אלא אי קשיא אר קשיא למיד' אינה לשמיטה אלא לבסוף וליפולג נמי בהכשרה ובר' כלומר אפי' דלא אירע בה פסול בשמיטה כגון דשחטו בחי' גברי דבבאר קמא לא מטבא כלומר דעדיין לא חשבו שחטה וגבירא בתרא מטבא ששום דאינה לשמיטה אלא לבסוף: בר מינה דההיא כלומר הא לא קשיא לא מצית למיפרך דהא הכא אינה לשמיטה אלא לבסוף אבל במקום אחר עדיין אי אני אפי' (ט) פסול שאירע (בשמיטה) דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א"ל אביי ולאן איתמר עלה דרתבא דהתם דאינה לשמיטה אלא לבסוף: (א) דמתלוותא ברי ר' אליעזר בר' שמעון ובין חכמים דרבי"א שנים שוחטין

מסורת הש"ס

(א) יומא לג: עה. הוריות י: (ג) ב"ק עג: (א) וצחים ג' (א) פסחיס סג. לקמן לו. קמח. ב"ק עג: (ד) פרה פיר מיד ע"ש, ט' עין צפרשי"ז דברים י' ד"ה מונח, ו' (ויקרא יז) (א) (תקת יט ז') (ח) (צמדנר יט: (ט) (שס:) י' (וע"ע מוס' יומא לג: ד"ה א"כ), (א) (צומא לג. מוס' ד"ה למח וכו' ביאלו היטיב ע"ש,) (ז) (וע"ע מוס' צימ מח. ד"ה נמנה ומוס' ע"ז עה. ומוס' צבורות: י' ד"ה ד'אש,

תורה אור הש"ס

1. רק בכל אות נפטר חובבן ואכלתו קשר בברכת יי אלהיו אשר נתן לך בכל שעריך השקטא וחרחרה יאכלנו כצני וקאלי:

דברים יב טו וכו' וצוה וצוה וצוה שלמים ליי לצרובם תוצרה: ויקרא י ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מן לא וכו' צפרק צשחט דף קן אכל המולק. צ"כ ש צשחט דף קוף: (א) חת"ם ד"ה כגון וכו' ונאלה לפרש דמניא צבנכהם ופסולר למי"ד אינה לשמיטה אלא בסוף ורבי יוסף צכ"ע מחייב שהרי ששה בה מעשה חטאת העוף בחון ופסולה נקטת רב יוסף:

הגהות מוהר"ב רנשבורג

[א] גבי דמניא חנח מנח כמורה אור צין דברים יב והוא צמחק: [ב] ד"ה אירע וכו' צין קודם פסולה צין לאחר פסולה צ"כ עין חידוש צכס"א והר"י:

מוסף רש"י

יכול היא פסול מדרבנן. וסולל וכל עמלו לטם הוא צריך פסול יב קמן ריבו של אחד מניו בחולין קמן (יומא צב:.) לכך שנינו רוב אחד בעוף כו'. ממשנה ימירל חלל בחולין וחלל צקדשים (שם לג.) אינה לשמיטה אלא בסוף. אין שמיטה נקלקלח אלא לצסוף, ונפקא מינה לענין צמחצב צקדשים חון לתקום או חון לממן או חמשנ שלא לשמן אינה צמחצב אלא אס קן חמשנ כגוף שמיטה סוף. וכל מנה דחציב ריאה צמחצב (שם).

שיטה מקובצת

[א] ונתניא כל עבודת יי בחיוב ונתן חון בחיוב שם ביזמא: [ב] ואין ליב אומר כך דאבי: [ג] מחתולתה ועד סופה באחת מכל עבודותיה: [ד] אע"ג דרבא סיל הכי. צ"כ ע"י חת"ם בבורות דף י' ע"א: [ט] אלא כמחקך כשר צעלמא דהוי כמו צתקלקלה:

